

Strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Burkina Faso 2018–2022

Regeringskansliet
Utrikesdepartementet

1. Inriktning

Målet för svenskt internationellt bistånd är att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck. Utvecklings-samarbetet ska ta sin utgångspunkt i principerna om bistånds- och utvecklings-effektivitet liksom i de nya internationella överenskommelser som det inter-nationella samfundet enades om 2015.¹

Svenskt utvecklingssamarbete med Burkina Faso inom ramen för denna strategi ska bidra till ökad respekt för mänskliga rättigheter, utveckling av institutionell kapacitet, ökad motståndskraft mot kriser och katastrofer, miljö- och klimat-mässigt hållbar utveckling och förbättrade möjligheter till hållbar försörjning. Strategin ska gälla under perioden 2018 – 2022 och omfattar sammantaget 1 500 miljoner svenska kronor.²

¹ I utvecklingsdagordningen ingår Agenda 2030 med 17 globala mål och 169 delmål för hållbar utveckling, slutdokumentet från den tredje internationella konferensen om utvecklingsfinansiering (Addis Abeba Action Agenda) och Parisavtalet om klimat.

² Insatser inom ramen för denna strategi finansieras i enlighet med villkor för anslagsposten 9 i reglerings-brev avseende Styrelsen för internationellt utvecklingsarbete (Sida). Action Agenda) och Parisavtalet om klimat.

Verksamheten ska bidra till följande mål:

Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

- Stärkt respekt för rättsstatens principer och tillgång till rättvisa
- Stärkta demokratiska institutioner samt ökad öppenhet och kapacitet i den offentliga förvaltningen
- Ökad respekt för mänskliga rättigheter, särskilt för kvinnor och flickor, och ökade möjligheter för utsatta människor att åtnjuta sina rättigheter
- Stärkt kapacitet i det civila samhället att verka för öppenhet, ansvarsutkrävande och ökad respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer

Motståndskraft, miljö, klimat och energi

- Förbättrade möjligheter till hållbar försörjning med fokus på småskaligt lantbruk
- Förbättrad förvaltning och hållbart nyttjande av naturresurser
- Ökad produktion av och tillgång till hållbar förnybar energi
- Förbättrad tillgång till grundläggande samhällsservice och social trygghet

2. Landkontext

Situationen i Burkina Faso har under de senaste åren varit omvälvande. De politiska oroligheterna i landet 2014–15 genererade en demokratisk övergång, men också ekonomiska och säkerhetsrelaterade förändringar. Den folkliga mobiliseringen och dess förmåga att först få en auktoritär ledare att avgå, därefter avvisa en statskupp och istället genomföra ett demokratiskt val, framstår som ett föregångsexempel för andra afrikanska länder. Civilsamhällets organisationer har, med stöd från Sverige, spelat en viktig roll för att bevara demokratin i Burkina Faso, och kommer troligen fortsätta att göra det.

Fattigdomen i Burkina Faso är utbredd och mest påtaglig på landsbygden, där 80 procent av befolkningen och 90 procent av de fattiga bor. Landet är beroende av bistånd och lån, och drygt 30 procent av statsbudgeten finansieras med bistånd. Regeringen antog år 2016 en femårig nationell utvecklingsstrategi (Plan National de Développement Economique et Social, PNDES), som bl.a. syftar till att öka minska fattigdomen och arbetslösheten samt utveckla ekonomin. Utbildningsnivån

på landsbygden är påfallande låg, särskilt bland flickor och kvinnor. Mindre än 10 procent av kvinnorna på landsbygden kan läsa. Den ekonomiska tillväxten i landet har påverkats negativt av minskade investeringar och handel till följd av de senaste årens politiska oroligheter och den allt sämre säkerhetssituationen i landets norra delar. Burkina Faso är en jordbruksekonomi där småskaligt skogs- och jordbruk utgör den största inkomstkällan för landets hushåll. Detta gör att landet är sårbart för klimatförändringar i form av stigande temperaturer, mer extrema väderförhållanden och allt mer oförutsägbar nederbörd. Vatten är en ständig bristvara.

Fattigdom, bristande säkerhet och olika kriser drabbar ofta kvinnor och flickor särskilt hårt. Utöver en grundläggande diskriminering till följd av patriarkala normer och traditioner har kvinnor och flickor i Burkina Faso ofta bristande ekonomisk egenmakt, och begränsande resurser att förebygga och hantera olika typer av kriser. Flickor tas ur skolan tidigare än pojkar, och gifts bort tidigare. Fysiskt och könsrelaterat våld

samt kvinnlig könsstympning är alltså jämt stora problem i samhället. Kvinnor och flickor drabbas även särskilt hårt av bristande tillgång till vatten och sanitet, genom att det leder till minskad trygghet, sämre hälsa och minskad delaktighet i bl.a. ekonomi och utbildning.

Den fortsatta krisen i Mali och utbredningen av våldsamma islamistiska grupper påverkar säkerhetssituationen i Burkina Faso negativt, framför allt i landets norra delar men även i huvudstaden Ouagadougou. Regeringen har ägnat stora resurser åt att motverka denna utveckling. I linje med detta deltar man även i den gemensamma styrka som länderna i G5 Sahel (Mali, Burkina Faso, Niger, Mauritien och Tchad) etablerat för att motverka terrorism och smuggling i Sahelregionens gränsområden.

3. Verksamhet

Sveriges utvecklingssamarbete med Burkina Faso ska ta sin utgångspunkt i och präglas av ett rättighetsperspektiv och fattiga människors perspektiv på utveckling. Rättighetsperspektivet innebär att de mänskliga rättigheterna och demokrati ska ses som grundläggande för utveckling. Ett sådant förhållningssätt innebär ett synliggörande av diskriminerade, exkluderade och marginaliserade individer och grupper före varje insats. Detta så att människor, oavsett kön, ålder, funktionsnedsättning, etnisk tillhörighet, religion och andra trosuppfattningar, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck ska kunna åtnjuta sina rättigheter. Fattiga människors perspektiv på utveckling innebär att fattiga kvinnors, mäns och barns situation, behov, förutsättningar och prioriteringar ska vara utgångspunkten för fattigdomsbekämpning och för främjandet av en rättvis och hållbar utveckling. Demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet kan även främjas genom stöd till kultur.

Det svenska utvecklingssamarbetet ska vara ekonomiskt, socialt och

miljömässigt hållbart liksom jämställt. Grundvalen för utvecklingssamarbetet är en helhetssyn på människors och samhällens utmaningar, behov och förutsättningar. Den bärande principen är att ekonomiska, sociala och miljömässiga förhållanden och processer ska förstås och hanteras i ett integrerat sammanhang. Jämställdhet, kvinnors och flickors egenmakt och åtnjutande av mänskliga rättigheter är ett mål i sig såväl som en förutsättning och ett medel för en hållbar global utveckling. Våld och väpnad konflikt är ett av de största hindren för ekonomisk och social utveckling och utvecklingssamarbetet är en viktig del i det konfliktförebyggande arbetet. Ett miljö- och klimatperspektiv, ett jämställdhetsperspektiv liksom ett konfliktperspektiv ska därför systematiskt integreras i det svenska utvecklingssamarbetet med Burkina Faso. En demokratisk, rättssäker, öppen och effektiv offentlig förvaltning är en förutsättning för en miljö- och klimatomässigt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling som kommer alla människor till del. Byggande av effektiva och transparenta offentliga

institutioner på såväl central som lokal nivå och stärkande av samhällsservice med särskilt fokus på de mest utsatta grupperna utgör ett övergripande tema som ska genomsyra utvecklingssamarbetet inom hela strategin. Detta förväntas leda till ökad motståndskraft och minskad fattigdom i samhället såväl som ökad tilltro till offentliga institutioner.

Burkina Fasos egna prioriteringar, bl.a. uttryckta i den nationella utvecklingsstrategin PNDES (Plan National de Développement Economique et Social), ska utgöra en viktig utgångspunkt för genomförandet av strategin. De internationellt överenskomna principerna för utvecklingseffektivitet ska tillämpas i det svenska utvecklingssamarbetet och anpassas till den specifika kontexten. Sverige ska vidare verka för en sammanhållen och effektiv biståndssamordning i Burkina Faso framför allt genom ett aktivt deltagande i EU:s biståndssamordning och gemensamprogrammering. Huvudansvaret för Burkina Fasos utveckling ligger på landets regering och andra nationella aktörer. Ägarskap ses i ett

brett, inkluderande perspektiv som förutom statliga aktörer omfattar bland annat relevanta delar av civilsamhället. Utvecklingssamarbetet ska sätta ägarskapet för den egna utvecklingen i centrum genom att utgå från PNDES och andra relevanta dokument.

Verksamhetens inriktning utgör utgångspunkt för val av samarbetspartner och samarbetsformer. Sida kan använda de samarbetspartner och samarbetsformer som mest effektivt bidrar till långsiktigt hållbara resultat. Långsiktigt programbaserat stöd och nya resultatbaserade former kan kombineras med strategiska och katalytiska insatser och innovativa finansieringsformer. Sida kan använda sig av budgetstödsliknande former för fattigdomsbekämpning, t.ex. där utbetalningar sker efter att överenskomna resultat har uppnåtts.

Utvecklingssamarbetet med Burkina Faso ska ha ett perspektiv bortom biståndet och bidra till att lägga grund för en successiv minskning av Burkina Fasos bistandsberoende. I genomförandet av strategin ska Sverige därför

verka för att Burkina Faso ökar den inhemska resursmobiliseringen liksom stimulera samarbete som på sikt kan leva vidare utan finansiering från utvecklingssamarbetet. Verksamheten ska genomföras på ett sådant sätt att resultatens uthållighet främjas.

Det finns goda möjligheter till synergier mellan resultatområdena, och dessa ska tillvaratas. Synergier ska också sökas med verksamhet inom ramen för andra strategier, exempelvis Strategin för Sveriges regionala utvecklingssamarbete med Afrika söder om Sahara. Stöd via multilaterala organisationer, s.k. multi-bi, ska vara förenligt med svenska prioriteringar och förhållningssätt i samarbetet med de multilaterala organisationerna. Sida ska säkerställa att det finns en helhetssyn på det samlade svenska stödet i genomförandet av strategin.

Samarbetet med Burkina Faso ska bidra till att utveckla väl fungerande offentliga institutioner och demokratiska system för en långsiktig hållbar utveckling. Det svenska utvecklingssamarbetet med Burkina

Faso ska bidra till ökat förtroende för och konsolidering av demokratin. Sverige ska även bidra till att stärka de institutioner och reformer som är särskilt viktiga för att landets intäkter ska omsättas i en utveckling som kommer alla människor till del, samt att Burkina Fasos intäkter mobiliseras, används och redovisas på ett mer transparent och effektivt sätt. Samarbetet ska stärka offentliga institutioner ur ett riskreducerande perspektiv för att öka motståndskraften i samhället. Vidare kan stöd till en stärkt tjänstemannaroll, ökad effektivitet, transparens och ansvarstagande i förvaltningen samt stöd som motverkar korruption bidra till ett ökat förtroende för offentliga institutioner i allmänhet. Decentralisering av beslutsfattande bör stödjas. Sverige ska bidra till stärkt tillämpning av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Preventivt arbete avseende könsrelaterat våld och kvinnlig könsstympning bör inkluderas.

Utvecklingssamarbetet ska bidra till stärkt kapacitet hos det civila samhället att verka för att mänskliga rättigheter, inklusive sexuella och reproduktiva

rättigheter, respekteras och främjas. Ökad kunskap om rättigheter och skyldigheter samt möjlighet att utkräva ansvar, inte minst hos marginaliserade i samhället är centralt. Det civila samhället spelar en viktig roll i att fortsatt bidra till den demokratiska utvecklingen och som ansvarsutkrävare. Stor betydelse har även framväxten av fria, oberoende och ansvarsutkrävande medier. Ett fokus på att stärka kvinnors och flickors egenmakt och deltagande i samhället, i utbildning och i ekonomin är särskilt motiverat, givet deras utsatthet. Som komplement till offentligt tillhandahållna samhällstjänster kan svenskt stöd till det civila samhället vara instrumentellt i att öka tillgång till samhällsservice och rättvisa på landsbygden och för utsatta grupper.

Ett hållbart nyttjande av jord och skog i Burkina Faso kan minska klimatförändringarnas och naturkatastrofers negativa konsekvenser, bidra till minskad fattigdom, trygga livsmedelsförsörjningen och därmed minska risken för humanitära kriser och ofrivillig migration. Den offentliga förvaltningen, framför allt på lokal

nivå, är en nyckelaktör i detta arbete. Sverige ska bidra till att öka kapaciteten i den offentliga förvaltningen för en decentraliserad, mer inkluderande och hållbar förvaltning av gemensamma naturresurser, t.ex. genom stöd till hållbar vattenresursförvaltning. Detta förväntas öka möjligheterna till stärkt motståndskraft hos sårbara grupper. Vidare ska utvecklingssamarbetet bidra till att stärka motståndskraften mot såväl miljö-påverkan som klimatförändringar och naturkatastrofer och gynna en omställning till resurseffektiva och giftfria kretslopp. Genom att förvaltningen av naturresurser görs mer hållbar och inkluderande kan motståndskraften mot kriser stärkas och produktiviteten i lantbruket öka. Anständiga arbetsvillkor är också av betydelse i detta sammanhang. Det svenska stödet ska bidra till ökad social trygghet samt till att den grundläggande samhällsservicen, t.ex. hälsa och utbildning, förbättras och görs mer jämlik, jämställd och tillgänglig för de allra fattigaste och mest sårbara. Bättre tillgång till samhällsservice ökar medborgarnas förtroende för staten och stärker samhällskontraktet, vilket

är en viktig bidragande faktor till ökad motståndskraft mot externa chocker till följd av t.ex. klimatförändringar. Ökad tillgång till sociala trygghets-system bedöms kunna ha samma effekt, i synnerhet för de allra mest sårbara, inklusive på landsbygden där 80% av befolkningen och 90% av de fattiga bor och verkar.

Utvecklingssamarbetet ska även stödja nationell och lokal kapacitet för krisberedskap och krishantering relaterade till återkommande natur- och väderrelaterade katastrofer och eventuella konflikter som påverkar Burkina Faso negativt utifrån ett risk- och hållbarhetsperspektiv. Fokus bör läggas på kvinnor och flickor, vilket motiveras av att de är viktiga aktörer för ekonomin och utgör en majoritet av de sysselsatta inom lantbruket och har en central roll för att trygga livsmedelsförsörjningen, samt deras utsatthet för diskriminering i samhället. Stödet på naturresursområdet bör inkludera vatten, t.ex. genom att det hittills framgångsrika arbetet med dammar vidareutvecklas. Vidare bör Sverige ge stöd till ökad

tillgång till och användning av förnybar energi, som är socialt samt miljö- och klimatomfattigt hållbar.

Formerna för uppföljning framgår av regeringens riktlinjer för strategier. Utvärderingar ska ses som en integrerad del i den löpande uppföljningen och genomföras vid behov. Olika metoder för resultatuppföljning ska användas, med såväl kvalitativ som kvantitativ resultatinformation.

Utrikesdepartementet

Växel: 08-405 10 00

Besöksadress: Gustav Adolfs torg 1
Stockholm